

『法華経』 Gilgit 写本・Kashgar 写本・ Farhād-Bēg 写本の新翻刻研究 (2)

XIV Bodhisattvapṛthivīsamudgama-parivartaḥ
(KN. 297.12-300.4)

伊久間洋光 (代表)

笠松 直 庄司 史生 鈴木 健太
玉井 達士 張 美僑 宮崎 展昌

〈概要〉本稿では前稿 Ikuma et al[2023]に引き続き、『法華経』 Gilgit 写本・Kashgar 写本・Farhād-Bēg 写本の精密画像に基づく新翻刻を提示する。今年度は Karashima[2003-2006]の公開した箇所の後、従地踊出品 §2を公開する。

§2の冒頭(KN. 297.12-299.14)は Gilgit 写本が得られないため、ギルギット・ネパール系写本の読みとして、河口慧海請来シャル寺本(K')の翻刻を提示する⁽¹⁾。また『法華経』チベット語訳について、デルゲ版のほか、コートン出土古写本(Tib. Kho.)の並行箇所を提示する⁽²⁾。

作業分担として、宮崎展昌・張美僑が竺法護訳・鳩摩羅什訳並行箇所の読み・句読点を提示し、庄司史生が『法華経』チベット語訳デルゲ版・コートン出土写本のロケーションを同定する。さらに鈴木健太・笠松直が文法事項を検討している。また玉井達士と伊久間洋光が読みの提示・スクライバルエラー修正等を行い、写本プレートと合わせ全員で検討している。また著者名は五十音順に記載した。

本稿は Karashima[2003-2006]を始めとする故辛嶋静志教授の成果に多くを負っている。同教授に満腔の敬意を表するものである。

なお、本研究は JSPS 科研費 JP20H01185の助成を受けている。

XIV Bodhisattvapṛthivīsamudgama-parivartaḥ

§ 2a (KN. 297.12-299.14)

Nepalese manuscript, K', 113b5

samanantarabhāṣitā⁽³⁾ ceyam⁽⁴⁾ bhāṣitā⁽⁵⁾ vāg⁽⁶⁾ āthaiyam⁽⁷⁾ sahālo(114a1)kadhātuḥ⁽⁸⁾ samantā<t>⁽⁹⁾ sphuṭitā⁽¹⁰⁾
visphuṭitā⁽¹¹⁾ tebhyaś⁽¹²⁾ ca sphuṭāntarebhyo⁽¹³⁾ bahūni bodhisatvakoṭīniyutasa[ta]sahasrāṇi⁽¹⁴⁾
uttīṣṭhanti sma / suvaṇṇavarṇṇai⁽¹⁵⁾ kāyair⁽¹⁶⁾ dvātriṃsanmahāpuruṣalakṣaṇaiḥ⁽¹⁷⁾ samanvāgatā {r|ye⁽¹⁸⁾
(')syām mahāpṛthivyām adhaḥ⁽¹⁹⁾ ākāsadhātau viharanti sma / imām eva sahām lokadhātau⁽²⁰⁾ (21)

(114a2) niśritya⁽²²⁾ te khalv idam evaṃrūpaṃ bhagavataḥ sabdaṃ śrutvā pṛthivyā athaḥ⁽²³⁾
 samutthitā⁽²⁴⁾ : yeṣāṃ⁽²⁵⁾ ekaiko⁽²⁶⁾ bodhisatvaḥ ṣaṣṭhigaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivāro gaṇī⁽²⁷⁾
 mahāgaṇī gaṇācāryas⁽²⁸⁾ tādrśānām bodhisatvānām mahāsatvānām gaṇīnām mahāgaṇīnām
 gaṇācāryānām⁽²⁹⁾ ṣa(114a3)ṣṭhy⁽³⁰⁾ eva gaṅgānadivālikāsamāni⁽³¹⁾ bodhisatvakoṭīnayutasatasahasrāṇi
 ye ita<ḥ> saḥālokadhātor dharaṇivivarebhyaḥ samunmajjante sma / kaḥ puna⁽³²⁾ vādaḥ⁽³³⁾
 pañcāsagaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivārānām⁽³⁴⁾ bodhisatvānām mahāsatvānām / kaḥ
 puna⁽³⁵⁾ vādaś catvāriṅśagaṅgānadivā(114a4)likopamābodhisatvaparivārānām bodhisatvānām
 mahāsatvānām / kaḥ punar vādas triṃśatām gaṅgānadivāli<kā>samābodhisatvaparivārānām⁽³⁷⁾
 bodhisatvānām mahāsatvānām / kaḥ punar vādo viṅśadgaṅgānadivālikopamābodhisatvapari-
 vārānām⁽³⁸⁾

Gilgit Manuscript, D2, 109a1 (KN. 298. 12)

bodhisatvānām mahāsatvānām • kaḥ punar vādaḥ paṃca catvāraḥ|s trayo dvau⁽³⁹⁾ kaḥ punar
 vādaḥ eka gaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivārānām⁽⁴⁰⁾ bodhisatvānām mahāsatvānām •
 ka[ḥ] (D2 109a2) punar vādo (')rdha gaṅgānadibālukupamābodhisatvaparivārānām⁽⁴¹⁾
 bodhisatvānām mahāsatvānām • kaḥ punar vādaś caturbhāga ṣaḍbhāgāṣṭabhāga sahasrabhāga
 koṭīsatabhāga koṭī[i] (D2 109a3) nayutaśatasahasrabhāga gaṅgānadivālukopamābodhisatva-
 parivārānām bodhisatvānām mahāsatvānām • kaḥ punar vādaḥ <koṭī>śatasahasra-
 parivārānām bodhisatvānām mahāsatvā(D2 109a4)nām • kaḥ punar vādaḥ koṭīparivārānām
 bodhisatvānām mahāsatvānām • kaḥ punar vādaḥ śatasahasraparivārānām bodhisatvānām
 mahāsatvānām • kaḥ punar vādaḥ paṃcāśata(D2 109a5) bodhisatvaparivārānām bodhisatvānām
 mahāsatvānām • kaḥ punar vādaś catuḥśata trīśata dviśata : kaḥ punar vādaḥ śataparivārānām
 bodhisatvānām mahāsatvānām • (D2 109a6) kaḥ punar vādaḥ paṃcāśadbodhisatvaparivārānām
 bodhisatvānām mahāsatvānām • peyālam⁽⁴⁶⁾ kaḥ punar vādaś catvāriṃśat trīṃśad daśa paṃca
 catvāraḥ⁽⁴⁸⁾ traya : kaḥ punar vādaḥ ātmadviti(D2 109a7) yānām bodhisatvānām mahāsatvānām •
 kaḥ punar vādaḥ aparivārānām ekavihāriṇām bodhisatvānām mahāsatvānām na teṣām⁽⁵⁰⁾
 saṃkhyā⁽⁵²⁾ vā gaṇanā vā aupamyopa[ni]śā⁽⁵³⁾ vopalabhya(D2 109a8)te • ya ita⁽⁵⁵⁾ • saḥāyām
 lokadhātau dharaṇivivarebhyo⁽⁵⁶⁾ bodhisatvā mahāsatvā samunmajjante sma •⁽⁵⁸⁾

O “Kashgar manuscript” 284a4

samanantarabhāṣitāś ca khalu punar bhaga(284a5)vatā tathāgatena iyaṃ vāk* atha tāvaṃ

caiva sarvāvato⁽⁵⁹⁾ (')yaṃ saho lokadhātuḥ⁽⁶⁰⁾ samante(284a6)na iyam mahāpṛthivī sphuṭitā
 <<visphuṭitā>>⁽⁶¹⁾ saṃsphaṭitā⁽⁶²⁾ prasphuṭitā⁽⁶³⁾ tebhīś ca sphauṭāntarebhyau⁽⁶⁴⁾ ba(284a7)(hūn)i
 [b]o[dh]isatvakauṭinayutaśatasahasrāṇi⁽⁶⁵⁾ utkasanti⁽⁶⁶⁾ suvarṇavarṇebhiḥ⁽⁶⁷⁾ kāyebhi(284b1)(r
 dvā)[t]r(iṃ)śadbhir mahāpuruṣalakṣaṇebh[i]ḥ⁽⁶⁸⁾ samanvāgatā ye imasyām mahāpṛthivyā⁽⁶⁹⁾(m)
 he(284b2)ṣtam ākāśadhātuparigrahe viharanti imām eva sahe lokadhātum upari śṛtya te⁽⁷⁰⁾
 bo(284b3)dhisatvā idam evarūpaṃ bhagavataḥ śabdaṃ śrutvā te tataḥ pṛthivyā heṣṭimaṃ⁽⁷¹⁾
 bhūmitalaṃ ni(284b4)rbinditvā⁽⁷²⁾ abhyudgacchinsu • ekaikaś ca bodhisatvāḥ⁽⁷³⁾ ṣaṣṭigaṃgā-
 nādīvālukāsamā⁽⁷⁴⁾ bodhisa(284b5)tvakoṭinayutaśatasahasraparivāro gaṇino mahāgaṇinaḥ gaṇācāryā⁽⁷⁵⁾
 <tā>drśānām⁽⁷⁶⁾ (284b6) bodhisatvānām mahāsatvānām⁽⁷⁷⁾ ṣaṣṭi[ga]ṃgānādīvālukāsamāni⁽⁷⁸⁾ bodhi-
 satvakoṭinayu(284b7)(taśa)tasahasrāṇi bhūmitale nir(bhind)itvā utkasanti : kaḥ punar vādaḥ
 pañcāśadgaṃgā(285a1)gānādīvālukāsamānā /// (285a2)tvāriṃśadgaṃgānādīvālukā /// /// ..
 [dh](i)[sat]v. .. (285a3) m* kaḥ punar vādas ṛṃśadgaṃgānādīvā /// /// [pa]rivārāṇā
 bo[dh](isa)(285a4)tvānām* kaḥ punar vādo viṃśadga(m)gā(na)div[ā] /// /// tvasahasra-
 parivārāṇ(ām bo)(285a5)dhisatvānām* kaḥ punar vādo daśaḍlgaṃgānādīvālukāsamān[ā]
 bo[dh]isatvasahasraparivārāṇā bodhisa .. + (285a6)m*⁽⁸¹⁾ kaḥ punar vādaḥ paṃcaḍl
 gaṃgānādīvālukāsamānām⁽⁸²⁾ bodhisatvasahasraparivārāṇā bodhisa(tvā)(285a7)nām* kaḥ
 punar [v]ādaś catvāro gaṃgānādīvālukāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇām
 bodhisa(tvānām) (285b1) kaḥ punar vā(das) tray[o] gaṃg[ā]nādīvālukāsamānām
 bodhisatvasahasraparivārāṇām⁽⁸³⁾ bodhisatvā(nā)(285b2)m* kaḥ punar vādo duvo
 gaṃgānādīvālukāsamānām⁽⁸⁴⁾ bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvā(nā)(285b3)m*
 kaḥ punar vāda eka gaṃgānādīvālukā(samānām bo)dhisa(tva)sahasraparivārāṇām
 bodhi[sa](285b4)tvānām* kaḥ punar upāyo (')rdhagaṃ .. .. /// /// ..
 (dh)[i]satvasahasraparivārā + (285b5) bodhisatvānām* kaḥ punar upāyaś cat(ur)bh(ā) ///
 /// .. sahasraparivārā(ṇām) (285b6) bodhisatvānām* kaḥ punar upā[y]. /// (285b7) satvānām*
 kaḥ (pu)nar (u)pāyo /// (286a1) kaḥ punar upāyo daśabhā[ga] [v](iṃ)śa .. /// /// ..
 (bhā)ga • śatabh(ā)(286a2)gaḥ sahasrabhāgaḥ śatasahasrabhāga(h) /// /// .āgaḥ koṭi
 (286a3)[śa]tasahasrabhāga • koṭinayutaśatasahasra(bh). + [k](o)ṭ(i)nayutabhāga • (286a4)
 koṭ(ina)y(u)taśatabhāgaḥ koṭinayutasahasrabhāga • koṭinayuta(286a5)śata(saha)[sra]bhāgaḥ
 gaṃgānādīvālukāsamānām bodhisatvasahasrapari(286a6)vārāṇ(ām) bodhisatvānām kaḥ punar
 upāyo bahukoṭibhāgo gaṃgānādīvālukasa(286a7)(mān)ām bodhisatva[sa]hasraparivārāṇām
 bodhisatvānām bahukoṭiśatabhāga • ba(286b1)(hukoṭi)sahasra[bh](āgaḥ ba)hukoṭiśata-
 sahasrabhāgaḥ koṭinayutabhāgaḥ⁽⁸⁵⁾ bahukoṭi(286b2)[na]yuta[bh]āgaḥ bahukoṭinayutasahasra-
 bhāgaḥ bahukoṭinayutaśatasahasra(286b3)bhāga[h] (ga)m(gā)[na]dīvālukāsamānām

bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām (286b4) [ma]hāsatvānām* kaḥ punar upāya
 koṭinayutaśatasahasraparivārāṇām bo(286b5) [dh](i) satvānām koṭinayutaśatapariv(ārāṇ)ām⁽⁸⁶⁾
 (k)o(ṭ)i + + + .. (r)i(vār)āṇām koṭi(286b6) (śa)tasahasraparivārāṇām ko[ṭ]i /// ///
 .(i)vārā(286b7) (ṇ)ām koṭiparivā(rāṇ)ām (b)o(dhi) /// /// (r)i[vā](287a1)rāṇām pañcaśataś
 catuśśatas triśa(ta) /// /// [da]śa pañca (287a2) [ca]tvāri trīni dve ekaḥ kaḥ punar
 upā /// /// .. .. tvānām mahāsa(287a3)[tv]ānām kaḥ punar vādaḥ ekavihāriṇ(ām)
 b[o]dh(i) satvān[ā](m ma) [h]āsatvānām na teṣā bodhisatvā(287a4)nām [sa]mḥyā (')sti
 gaṇanā vā upamā vā upaniṣā vā upanidarśanaṃ vā nopala(287a5)bhyate • ye bodhisatvā itaḥ
 saḥyā lokadhāto⁽⁸⁷⁾ heṣṭimaṃ dharaṇitalaṃ nirbhinditvā dha(287a6)raṇivivarāntarebhya
 unmajjanti •

F(Farhād-Bēg) 27b (IOL SAN 503V) 1

samanantarabhāṣitāś⁽⁸⁸⁾ ca [kha]lu punar bhagavatā[ś] tathā(27b2)gatena imam v[ā]caḥ⁽⁸⁹⁾ atha
 tāvaṃ caiva sarvāvanto (')yaṃ saho lokadhātuḥ samantena iyaṃ mahāpṛthivi sphuṭitāḥ⁽⁹⁰⁾
 saṃsphaṭitāḥ (27b3) prasphuṭitāḥ⁽⁹¹⁾ tebhi[ś] ca sphoṭāntarebhyo⁽⁹²⁾ ba[hū]ni bodhisatva-
 koṭinayutaśatasahasrāṇy utkasanti⁽⁹³⁾ suvarṇavarṇebhiḥ⁽⁹⁴⁾ kāyebhi(27b4)r dvātri<m>śamahā-
 [pu]ruṣalakṣaṇebhiḥ⁽⁹⁵⁾ samanvāgatāḥ⁽⁹⁶⁾ ye imasyāṃ mahāpṛthivyāṃ heṣṭa-m-ākāśadhātu[ḥ]
 viharanti i(27b5)mām eva saḥalokadhātum upaniṣṛtya[m] te bodhisatvā imam evarūpaṃ⁽⁹⁷⁾
 bhagavaḥ⁽⁹⁸⁾ śabdaṃ śrutvā te tataḥ pṛthivyā⁽⁹⁹⁾ he(27b6)ṣṭimaṃ bhūmitalaṃ⁽¹⁰⁰⁾
 nirbhi .it[v]ā abhyud[ga]cchinsu : ekaiko ca bodhisatvo ṣaṣṭigaṅgānadivālikāsamā⁽¹⁰¹⁾
 bodhi[s]atvakoṭina(27b7)yutaśatasahasraparivāro gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryā tādṛśānām⁽¹⁰²⁾
 bodhisatvānām mahā[s]a[t]v[ā]nām mahāpari(27b8)vārā : gaṇaninām mahā[g]aṇaninām⁽¹⁰³⁾
 gaṇācāryānām ṣaṣṭigaṅgānadivālikāsamāni bodhisatvakoṭinayutaśatasa(28a1)hasrā<ṇi>⁽¹⁰⁴⁾
 bhūmitalaṃ nirbhinditvā utkasanti⁽¹⁰⁵⁾ kaḥ punar vādaḥ paṃcāśadgaṅgānadivālikāsamānām⁽¹⁰⁶⁾
 bodhisatvasahasraparivārā(28a2)ṇām bodhisatvānām kaḥ p[una]r vādaṃ catvāriṇ[ś]a-⁽¹⁰⁷⁾
 gaṃ [gā]nadivālikā[samā]nām bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvā(28a3)nām kaḥ punar
 vādaṃ⁽¹⁰⁸⁾ tri(ṇśadgaṃgā)nādī(vā) [li] (kā)samānām⁽¹⁰⁹⁾ bodhisatvasahasra[śahasra]parivārāṇām⁽¹¹⁰⁾
 bo[dh]i[sa]tvānā(m ka)ḥ punar vādaḥ⁽¹¹¹⁾ (28a4) vi(m)śagaṅgānadivā(1)i[k]āsa(mā)nām⁽¹¹²⁾
 [bo]dhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām kaḥ punar vādaṃ⁽¹¹³⁾ daśagaṅgāna[dī]-
 vālikā(28a5)samānām bodhi[sa]tvasa[ha]s[r]a[pa]ri[vār]āṇām bodhisatvānām • kaḥ punar
 vādaḥ pañcagaṅgānadivālikāsamā[n]ām⁽¹¹⁴⁾ bo[dh]i[sa]tva(28a6)tva[sa]ha[s]ra[pa]rivārā[ṇām]
 (b)odhi[sa]t[v]ānām • [kaḥ] p[un]ar vvādaḥ catvāragāṅgānadivālikāsamānām⁽¹¹⁵⁾

bodhisatvasahasrapa[r]ivārā(28a7)ṇām bodhisatvān[ām] kaḥ [puna]r [v]ādaḥ
 tra[yo]gaṅ[g] (ā) [na]dīvālikāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām • ka[h]
 p]unar vādaḥ db[au] (28a8) gaṅgānadīvālikāsamānām⁽¹²⁰⁾ bodhisatvasahasraparivārāṇām
 bodhisatvānām • ka punar vād⁽¹²¹⁾ (') ekagaṅg[ā]nadīvālikāsamānā (28b1) bodhisatvasahasra-
 parivārāṇām bodhisatvānām kaḥ punar vādaḥ⁽¹²²⁾ ardagaṅg[ā]nadīvālikāsamānām bodhisatva-
 sahasraparivārāṇām (28b2) bodhisatvānām kaḥ puna upāyaḥ⁽¹²³⁾ caturbhāgagaṅg[ā]nadi-
 vālikā[m]samānām⁽¹²⁵⁾ bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām kaḥ pu(28b3)na upāyaḥ
 <ṣa>ḍbhā<ga>ga[m]ṅgānadīvālikāsamā(nām b) [odh]isatvasaha[s]ra[pa]rivārāṇām
 bodhisatvānām kaḥ puna upāyam⁽¹²⁶⁾ aṣṭa<bhāga>gaṅgāna(28b4) dīvālikāsa[m]ānām
 bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām • kaḥ puna upāyaḥ⁽¹²⁷⁾ daśabhāgaḥ vi<m>śa-
 bhāgaḥ tri<m>(28b5)śabhāgaḥ catvāri<m>śabhāgaḥ paṃcā[śa]bhāgaḥ śatabhāgaḥ sahasra-
 bhāgaḥ śatasahasrabhāgaḥ koṭibhāgaḥ koṭisāta(28b6)bhāgaḥ koṭisahasrabhā[ga]ḥ
 ko[ṭ]isāta[sa]hasrabhāgaḥ koṭinayutabhāgaḥ : koṭinayutaśatabhāgaḥ koṭinayutaśata(28b7)
 sahasrabhāgaḥ ga[m]ṅgānadīvālikāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānā[m]
 : ka puna up[ā]yaḥ bahuko(28b8)ṭibhāgaḥ gaṅgānadīvālukasamānām bodhi<satva>sahasra-
 parivārāṇām bodhisatvānām bahukoṭisātabhāgaḥ bahukoṭisa(29a1)hasrabhāgaḥ bahukoṭisāta-
 sahasrabhāgaḥ bahukoṭinayutabhāgaḥ bahukoṭinayutaśatasahasrabhāgagaṅgānadī(29a2)
 vālikāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām [ma]hāsatvā[n]ām kaḥ puna (r
 u)pāyaḥ koṭinayutaśata(29a3)sahasrabodhisa[t]vapar[i] (vārā) [ṇ]ām bo(dhi) [sa]tvānām
 koṭinayutasahasraparivārāṇām ko[ṭ] (i)nayutaśataparivārāṇā<m> (29a4) koṭinayu[ta]-
 parivārāṇām koṭisa[hasrapa]rivārāṇām koṭisātaparivārāṇām : koṭiparivārāṇām bodhisat-
 vānām kaḥ punar upāyaḥ śatasa(29a5)hasraparivārā (ṇ) [ā] (m) sa[ha]srapari(vār) [ā]ṇām •
 pañcaśataḥ catuśśataḥ trisāta dviśataḥ⁽¹²⁹⁾ śata paṃcāśaḥ catvāriṃśa triṃśaḥ viśaḥ daśaḥ pañca
 .. (29a6) catvāri trīṇi [dv]e (eka)ḥ⁽¹³⁰⁾ [ka]ḥ punar vāda a[parivā] (rā)ṇām bodhisatvānām
 mahāsat[v]ānām kaḥ punar vvādam⁽¹³¹⁾ ekavihāriṇām⁽¹³²⁾ bodhisatvānā mahāsatvānām na (29a7)
 teṣāḥ⁽¹³³⁾ bodhi(sa)tvānām samkhyā (')s[ti] gaṇanā vā[m] upam[ā] (vā) upaniśā vā (u) [pa] (n) [i-
 darśa]naḥ vā[m] nopalabhyate • ye bodhisatvā itaḥ⁽¹³⁶⁾ sahāyaḥ lo(29a8)kadhāto⁽¹³⁷⁾ heṣṭimaḥ
 daraṇitalaḥ⁽¹³⁸⁾ nirbhinditvā daraṇivivarāntarebhya un[ma]janti⁽¹³⁹⁾

Tib. Kanjur version, the Derge Kanjur 110b6

de nas 'jig rten gyi khams gzhan dag nas lhags pa'i byang chub sems dpa' sems (D110b7) dpa' chen po gang gā'i klung brgyad kyi bye ma snyed/ de'i tshe 'khor gyi dkyil 'khor de nas langs

te de dag thal mo sbyar nas bcom ldan 'das la phyag 'tshal te/ bcom ldan 'das la 'di skad ces
 gsol to// gal te bcom ldan 'das kyis bdag cag la gnang na/ bcom ldan 'das (D111a1) bdag cag
 gis kyang de bzhin gshegs pa yongs su mya ngan las 'das nas/ chos kyi rnam grangs 'di 'jig
 rten gyi khams mi mjed 'dir yang dag par rab tu bstan par bgyi'o// bklag par bgyi'o// yi ger
 'bri bar bgyi'o// mchod bar bgyi'o// chos kyi rnam (D111a2) grangs 'di la brtson par bgyi'o//
 bcom ldan 'das chos kyi rnam grangs 'di bdag cag la legs par bka' stsal du gsol/ de nas bcom
 ldan 'das kyis byang chub sems dpa' de dag thams cad la 'di skad ces bka' stsal to// rigs kyi
 bu dag khyed kyis 'di bya ba ci dgos/ (D111a3) 'jig rten gyi khams mi mjed 'di na nga yi
 byang chub sems dpa' stong phrag gang gā'i klung drug cu'i bye ma snyed yod de/ byang
 chub sems dpa' de lta bu rnam kyi byang chub sems dpa' re re'i g.yog kyang/ byang chub
 sems dpa' stong phrag gang gā'i klung drug cu'i bye ma snyed kho na ste/ byang chub sems
 dpa' (D111a4) de dag re re'i g.yog kyang de snyed do// de dag nga yongs su mya ngan las
 'das nas phyi ma'i dus phyi ma'i tshe na/ chos kyi rnam grangs 'di 'dzin to// yang dag par
 rab tu ston to// bcom ldan 'das kyis de skad ces bka' stsal ma thag tu/ 'jig rten gyi khams mi
 mjed 'di kun tu gas/ (D111a5) rnam par gas par gyur to// gas pa de dag gi bar nas gang dag
 'jig rten gyi khams mi mjed 'di nyid la brten cing/ sa chen po'i di'i 'og gi nam mkha'i khams la
 gnas pa'i byang chub sems dpa' lus gser gyi kha dog lta bu skyes bu chen po'i mtshan sum cu
 rtsa gnyis dang ldan pa (D111a6) bye ba khrag khrig brgya stong phrag mang po 'thon te/ de
 dag bcom ldan 'das kyi gsung 'di lta bu 'di thos nas sa rum nas 'thon te/ de dag las byang
 chub sems dpa' re re yang g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung drug cu'i bye ma
 snyed yod cing/ tshogs dang tshogs chen po dang/ (D111a7) tshogs kyi slob dpon no// byang
 chub sems dpa' sems dpa' chen po tshogs dang tshogs chen po dang/ tshogs kyi slob dpon 'di
 lta bu'i byang chub sems dpa' bye ba khrag khrig brgya stong phrag gang gā'i klung drug cu'i
 bye ma snyed de dag 'jig rten gyi khams mi mjed 'di sa rum 'di nas (D111b1) 'thon par gyur
 na/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung
 lnga bcu'i bye ma snyed yod pa rnam lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po
 g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung bzhi bcu'i bye ma snyed yod pa rnam lta ci
 smos/ byang (D111b2) chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' gang
 gā'i klung sum cu'i bye ma snyed yod pa rnam lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa'
 chen po g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung nyi shu'i bye ma snyed yod pa rnam lta
 ci smos/ byang chub sems dpa' sems (D111b3) dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' gang
 gā'i klung bcu'i bye ma snyed yod pa rnam lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa'
 chen po g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung lnga dang bzhi dang gsum dang gnyis

kyi bye ma snyed yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems (D111b4) dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung gcig gi bye ma snyed yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' gang gā'i klung phyed kyi bye ma snyed yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' gang (D111b5) gā'i klung gi bye ma'i bzhi cha dang/ drug cha dang/ brgyad cha dang/ nyi shu cha dang/ lnga bcu cha dang/ brgya yi cha dang/ stong gi cha dang/ brgya phrag stong gi cha dang/ bye ba'i cha dang/ bye ba brgya'i cha dang/ bye ba stong gi cha dang/ bye ba brgya stong gi cha dang/ bye ba khrag khrig brgya phrag stong gi cha yod pa rnam s (D111b6) lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' bye ba khrag khrig brgya stong mang po yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog bye ba yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub (D111b7) sems dpa' stong phrag brgya yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog stong yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog lnga brgya yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog bzhi (D112a1) brgya dang sum brgya dang nyis brgya yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog brgya yod pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' lnga bcu yod pa rnam s lta ci smos/ de bzhin du sbyar (D112a2) te/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang chub sems dpa' bzhi bcu pa dang/ sum cu pa dang/ nyi shu pa dang/ bcu pa dang/ lnga pa dang/ bzhi pa dang/ gsum pa dang/ gnyis pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po bdag (D112a3) dang gnyis pa rnam s lta ci smos/ byang chub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog med pa de gcig pu gnas pa rnam s lta ci smos te/ de dag gi grangs sam bgrang ba'am dpe'am zlar yang mi dmigs pa'i byang chub sems dpa' sems dpa' chen po dag 'jig rten gyi khams mi mjed 'di'i (D112a4) sa rum nas 'thon no//

Tib. Kho. (Tibetan translation from Khotan) kha 59b4

de nas 'jig rten gyi khams (kha 59b5) gzhan nas lhags pa'i byang cub sems dpa' sems dpa' chen po chu bo gang ga brgyad gyi bye ma snyed/ de 'i tshe 'khor gyi dkyil 'kor de nas (kha 59b6) byung ste// de dag thal mo sbyar nas bcom ldan 'das la phyag 'tshal te// bcom ldan 'das la 'di skad gsol to// de ste bcom ldan 'das gyis bdag (kha 59b7) cag la bka' stsal na yang/ bcom ldan 'das bdag cag gis gyang chos gyi gzhung 'di de bzhin gshegs pa yong su mya ngan las

'das nas/ myi mjed gyi 'jig (kha 59b8) rten gyi khams 'dir yang dag par rab tu bstan to// klag go bri'o mchod par bgyi 'o// chos gyi gzhung 'di la sbyar bar bgyi 'o// bcom ldan 'das gyis (kha 60a1) chos kyi gzhung 'di bka' stsal na dge'o// de nas bcom ldan 'das gyis byang cub sems dpa' de dag thams cad la 'di skad bka' stsal to// rigs gyi bu (kha 60a2) 'di khyed gyis ci bya dgos// myi mjed pa'i 'jig rten gyi khams 'di na' / nga'i byang cub sems dpa' gcig la 'ang g.yog / byang cub sems dpa' chu bo gang ga'i stong (kha 60a3) phrag drug cu 'i bye ma snyed yod pa'/ de lta bu'i byang cub sems dpa' chu bo gang ga'i stong phrag drug cu'i bye ma snyed gyi/ byang cub sems dpa' re re la yang/ g.yog de snyed (kha 60a4) yod pa de dag / nga yongsu mya ngan las 'das nas/ phyi ma 'i dus phyi ma 'i tshe na/ chos gyi gzhung 'di 'dzin to// yang dag par rab du ston to// (kha 60a5) bcom ldan 'das gyis de skad gsungs ma thag tu/ myi mjed gyi 'jig rten gyi khams 'di kun du gas/ rnam par gas par gyurd to// gas pa de (kha 60a6) 'i bar nas byang cub sems dpa' bye ba khrag khrig brgya stong mang po byung ste/ lus gser gyi kha dog lta bu skyes bu chen po mtshan sum cu rtsa gnyis dang ldan ba'// (kha 60a7) de dag myi mjed gyi 'jig rten khams 'di la gnaste// sa chen po di 'i 'og gi nam ka la 'khod pa' de dag/ bcom ldan 'das gyis gsung de lta bu thos nas// (kha 60a8) sa'i 'og nas byung ste/ byang cub sems dpa' de dag re re la yang/ g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga drug cu 'i bye ma snyed yod pa'/ 'dus pa 'dus pa (kha 60b1) chen po/ 'dus pa'i slob dpon no// de 'dra ba 'i byang cub sems dpa' sems dpa' chen po/ 'dus pa 'dus pa chen po 'dus pa'i slob dpon chu bo gang ga drug cu (kha 60b2) 'i bye ma dang mnyam ba'i/ byang cub sems dpa' bye ba khrag khrig brgya stong myi mjed pa'i 'jig rten gyi khams 'di/ sa 'di bar nas byung nab yang cub sems (kha 60b3) dpa' sems dpa' chen po/ g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga lnga bcu 'i bye ma snyed yod pa lta ji smos/ byang cub sems dpa' sems dpa' chen po/ g.yog byang cub sems (kha 60b4) dpa' chu bo gang ga bzhi bcu 'i bye ma snyed yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' chu bo (kha 60b5) gang ga sum cu 'i bye ma snyed yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga nyi (kha 60b6) shu 'i bye ma snyed yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga bcu 'i bye ma snyed yod pa lta ji smos// (kha 60b7) byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga lnga bzhi gsum gnyis gyi bye ma snyed yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' (kha 60b8) sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga gcig gi bye ma snyed yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub (kha 61a1) sems dpa' chu bo gang ga phyed gyi bye ma snyed yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' chu bo gang ga (kha 61a2)

bye ma'i bzhi ca dang/ drug ca dang/ brgyad ca dang nyi shu cha dang/ lnga bcu cha dang/
 brgya 'i cha dang/ stong gi cha dang/ brgya phrag stong gi cha dang/ bye ba'i cha dang/ bye
 ba brgya' 'i cha dang bye ba stong gi cha dang/ bye ba brgya (kha 61a3) stong gi cha dang/
 bye ba khrag khrig brgya phrag stong gi cha yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems
 dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' (kha 61a4) bye ba khrag khrig brgya stong mang po
 yod pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog bye ba yod pa lta ji
 smos// byang cub (kha 61a5) sems dpa' sems dpa' chen po g.yog stong phrag brgya yod pa lta
 ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog stong (kha 61a6) lta ji smos// byang
 cub sems dpa' sems dpa' chen po g.yog lnga brgya pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems
 dpa' chen po g.yog bzhi brgya (kha 61a7) sum brgya nyis brgya pa lta ji smos// byang cub
 sems dpa' sems dpa' chen po g.yog brgya pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems dpa'
 (kha 61a8) chen po g.yog byang cub sems dpa' lnga bcu pa lta ji smos// de bzhin byang cub
 sems dpa' sems dpa' chen po g.yog byang cub sems dpa' (kha 61b1) bzhi bcu pa/ sum chu pa/
 nyi shu pa/ bcu pa/ lnga pa/ bzhi pa/ gsum pa/ gnyis pa lta ji smos// byang cub sems
 dpa' sems (kha 61b2) dpa' chen po bdag dang gnyis pa lta ji smos// byang cub sems dpa' sems
 dpa' chen po' g.yog myed de/ gcig pu spyod pa lta ji smos/ de dag gi grangs (kha 61b3) sam
 bgrang ba 'am dpe' 'am/ zla yang nye bar myi rnyed pa 'i byang cub sems dpa' sems dpa'
 chen po de dag/ myi mjed gyi 'jig rten gyi khams 'di 'i sa 'i bar nas byung ngo//

Chin. Dr. 110b25

時、此仏界周普無數億百千姪諸菩薩衆自然雲集、顔貌殊妙・紫磨金色・三十二相嚴莊其身。在於地下撰護土界、人民道行倚斯忍界。聞仏顯揚法華音聲、從地踊出。一一菩薩與六十億江河沙等諸菩薩俱當從相隨、一心一行、無有差別。或半江河沙百千菩薩來者、或四十分江河沙、或五十分江河沙、或百分江河沙、或五百分江河沙、或千分江河沙、或百千分、或億百千分江河沙等菩薩、各各朋黨相隨來。或復無央數億百千菩薩眷屬而來至者、或有二百人同行修菩薩道、或有百千各有眷屬、或有千眷屬、或五百眷屬、或四百眷屬、或三百眷屬、或二百眷屬、或百眷屬、或五十眷屬、或四十眷屬、或三十眷屬、或二十眷屬、或十眷屬、或五眷屬、或四眷屬、或三眷屬、或二眷屬、或一眷屬、或獨而至、不可稱限。其數難喻、從地踊出。

Chin. Kj. 39c28

仏説「是時、娑婆世界三千大千國土地皆震裂、而於其中有無量千萬億菩薩摩訶薩同時踊出。是

諸菩薩身皆金色、三十二相無量光明。先尽在此娑婆世界之下、此界虛空中住。是諸菩薩聞积迦牟尼所說音聲、從下發來。一一菩薩皆是大眾唱導之首、各將六万恒河沙眷屬、況將五万·四万·三万·二万·一万恒河沙等眷屬者。況復乃至一恒河沙半恒河沙四分之一、乃至千万億那由他分之一。況復千万億那由他眷屬、況復億万眷屬、況復千万·百万·乃至一万、況復一千·一百乃至一十、況復將五·四·三·二·一弟子者。況復單已樂遠離行。如是等比、無量無邊算數譬喻所不能知。

§ 2b (KN 299.14-300.4)

Gilgit Manuscript, D2, 109a8

te conmajyonmajya yena sa mahārat[na]stūpo vaihāyasam antarikṣasthito : ya(D2 109b1)smīn
 sa bhagavān prabhūtaratnas tathāgataḥ parinivṛto bhagavatā śākyamuninā{ṃ} sārddham
 siṃhāsanaṇiṣaṇṇas tenopasaṃkrāmaṃte sma • u[pasaṃ]kr[ā]mya cobhayos tathāgatayo
 arhantayoḥ sa(D2 109b2)myaksaṃbuddhayoḥ pādaū śirasābhivanditvā sarvāṃś ca tān
 bhagavataḥ śākyamunes tathāgatasyātmīyanirmitāṃ tathāgatavīgrahān ye te samaṃtato
 daśasu dikṣv anyonyāsu lokadhātusu sanni[pa](D2 109b3)titā nānāratnavṛkṣamūleṣu
 siṃhāsanopaviṣṭās tāni sarvāny abhivandya namaskṛtya cānekaśatasahasrakṛt
 pradakṣiṇikṛtvā tāṃ tathāgatān arhataḥ samyaksambuddhān pradakṣiṇikṛtvā (D2 109b4)
 nānāprakārai bodhisatvastavair abhiṣṭutyaikaṃte tasthur aṃjalīn pragrhya bhagavantam
 śākyamuniṃ tathāgatam arhantam samyaksambuddham <•> bhagavantam ca
 prabhūtaratnam tathāgatam arhantam sa(D2 109b5)myaksaṃbuddha{ṃ}m abhimukham
 namasturvaṃti •

O “Kashgar manuscript” 287a6

te unmajyonmajya yena sa mahāratnastūpo vaihā(287a7)(yas)e (‘)ntarikṣe sthitaḥ yatra sa ca
 bhagavān prabhūtaratnas tathāgato (‘)rhān samyaksambu(287b1)(ddhaḥ pa)rīnirvṛto
 bhagavatā śākyamuninā tathāgatenārhatā samyaksambuddhena sārddham (287b2)siṃhāsane
 ni|ṣaṇṇas tenopasaṃkramaṃti sma • upasaṃkramitvā cobhayayos tayo(287b3)s tathāgatayor
 arhatoḥ samyaksambuddhayo pādaū śiraubhir vadditvā sarve ca te bhagavata (287b4)śākyā
 munes tathāgatasyārhatāḥ samyaksambuddhasy(‘)ātmanīyakā nirmitakā(287b5)[s]
 tathāgatavīgrahā vanditvā namaskṛtvā ye te sama(ṇta)to daśasu dikṣu anyonyebhyo
 lo(287b6)kadhātubhyaḥ sannipatitā nā<nā>ratnavṛ /// /// .. [n]iṣaṇṇās teṣāṃ (287b7) sarveṣā

tathāgatānām pā .. /// /// ⁽¹⁷⁶⁾ .. **ane** + (288a1)śatasahasrakṛtvam⁽¹⁷⁷⁾ ca te[ṣām] tathga /// ///
 pradakṣiṇīkṛtvā⁽¹⁷⁸⁾ (288a2) nānāprakārebbhiś ca bodhisatvastavebh(i) + .t /// ///.(vā)⁽¹⁷⁸⁾ tatra
 caivāntarīkṣe⁽¹⁷⁹⁾ (288a3) ekānte hy asthāsūr⁽¹⁸⁰⁾ aṃjali⁽¹⁸¹⁾ praḡṛhya bhagavantam śākyamuni[m]
 tathāgatam arhamtam samyaksam⁽¹⁸²⁾(288a4)buddham⁽¹⁸³⁾ bhagavantam ca prabhūtaratnam
 tathāgatam arhantam samyaksambuddhām abhimukhā na(288a5)masyamānā • tiṣṭhamti sma
⁽¹⁸⁴⁾
 •

F (Farhād-Bēg) 29a (IOL SAN 510R)7

te unmajyonmajya yena sa mahāratnastūpo vaihāyasy antarīkṣe⁽¹⁸⁵⁾ (29b1) sthita yatra sa ca
 bhagavām⁽¹⁸⁶⁾ prabhūtaratnas⁽¹⁸⁷⁾ tathāgato⁽¹⁸⁸⁾ parinirvṛto : bhagavatā[m] śā[k]yamuninā[m]ś
 tathāgatena⁽¹⁸⁹⁾ sārdham si<ṃ>hāsane niṣaṇṇas tenopasaṃkkramaṃti sma⁽¹⁹⁰⁾ upasaṃ-
 (29b2)kkramitvā[m] cobhayayos⁽¹⁹¹⁾ tathāgatayo[r a]rhatoḥ [sam]yak[sa]mbuddhayoḥ pādā⁽¹⁹²⁾
 śirobhir⁽¹⁹³⁾ van[d]itv[ā] sarve⁽¹⁹⁴⁾ [ca] te bhagavato śākyamunisya⁽¹⁹⁵⁾ tathāgatasy(‘) ātmaniyakā⁽¹⁹⁶⁾
 ni(29b3)rmitakās [tathā]gatavig[ra]hā van(d)itvā⁽¹⁹⁷⁾ namas[k]ṛtvā : ye te samanān[tat]o⁽¹⁹⁸⁾
 daśasu dikṣu anyonyebhyo lokadhā(tu) [bh]ya sa(n)nīpatitā : nānāratnavṛkṣam[ū]leṣu⁽¹⁹⁹⁾ (29b4)
 nānāsi<ṃ>hāsan[ēṣu] ni(ṣaṇṇā)s te[ṣām] sarveṣā(m) tathāgatānām pādo śirasā vanditvā⁽²⁰⁰⁾
 anekaśatasahasrakṛtvam⁽²⁰¹⁾ ca te tathāgatām (‘)rhataḥ (sa)myaksambu(29b5)ddhā(m)
 pradakṣiṇī(kṛtvā nān)āprakārebbhi(ś ca) bodhisatvastavebhi te tathāgatām abhistavitvā[n]
 tatra⁽²⁰²⁾ caivāntarīkṣe⁽²⁰³⁾ ekānte-r-asthāsūr a<ṃ>jilī sampra(29b6)ḡṛhya bhagavam[ta]m⁽²⁰⁴⁾
 śākyamunim a(rhantam) ca prabh(ūta)ratnaṃs⁽²⁰⁵⁾ tathāgatam abhimukhā⁽²⁰⁶⁾ namasyamāna
⁽²⁰⁷⁾
 tiṣṭhanti sma⁽²⁰⁸⁾

Tib. Kanjur version, the Derge Kanjur 112a4

de dag 'thon nas bcom ldan 'das de bzhin gshegs pa rin chen mang yongs su mya ngan las
 'das pa dang/ bcom ldan 'das de bzhin gshegs pa shākya thub pa dang lhan cig tu seng ge'i
 khri gang la bzhugs pa'i rin po che'i mchod rten chen po nam mkha' bar snang la (D112a5)
 gnas pa ga la ba der dong ste lhags nas/ de bzhin gshegs pa dgra bcom pa yang dag par
 rdzogs pa'i sangs rgyas de gnyis kyi zhabs la mgo bos phyag 'tsal te/ bcom ldan 'das de bzhin
 gshegs pa shākya thub pa nyid kyi sprul pa/ de bzhin gshegs pa'i sku gang dag phyogs bcu
 (D112a6) kun gyi 'jig rten gyi khams gzhan dang gzhan dag nas 'dus pa/ rin po che sna tshogs
 kyi shing ljon pa'i drung dag na seng ge'i khri dag la bzhugs pa'i bcom ldan 'das de dag thams

cad la btud cing phyag 'tshal te/ de bzhin gshegs pa dgra bcom pa yang dag par rdzogs pa'i sangs (D112a7) rgyas de dag la/ lan brgya stong du mar bskor ba byas nas/ byang chub sems dpa'i bstod pa rnam pa du mas mngon par bstod de phyogs gcig tu 'khod nas thal mo sbyar te/ bcom ldan 'das de bzhin gshegs pa dgra bcom pa yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas shākya thub pa dang/ bcom (D112b1) ldan 'das de bzhin gshegs pa dgra bcom pa yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas rin chen mang la mngon du phyag 'tshal lo/ /

Tib. Kho. (Tibetan translation from Khotan) kha 61b4

(kha 61b4) de dag byung nas bcom ldan 'das rin chen mang de bzhin gshegs pa' yongsu mya ngan las 'das pa dang/ bcom ldan 'das shag kya' thub pa de bzhin gshegs pa dang (kha 61b5) lhan cig tu seng ge'i khri la/ gag na bzhugs pa'i/ rin po che'i mchod rtend chen po nam ga' bar snang la gnas pa'/ gag na ba der dong ste// (kha 61b6) lhags nas de bzhin gshegs pa'/ dgra' bcom ba'/ yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas/ de gnyis gyi zhabs la mgo bos phyag 'tshal te// bcom ldan 'das (kha 61b7) shag kya thub pa'/ de bzhin gshegs pa nyid gyis/ sprul pa'/ de bzhin gshegs pa'i sku gag phyogs bcu kund gyi 'jig rten gyi khams so so nas/ 'dus pa'/ rin po (kha 61b8) che sna tshogs gyi shing gi drung na'/ seng gi'i khri la bzhugs pa'/ bcom ldan 'das de dag thams cad la/ btud cing phyag 'tshal nas/ de bzhin gshegs pa' dgra bcom ba'/ (kha 62a1) yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas de dag la/ lan brgya stong du mar bsgor ba byas ste// byang cub sems dpa'i bstod pa' rnam pa du mas mngon par bstod de// (kha 62a2) phyogs gcig tu 'khod nas thal mo sbyar te/ bcom ldan 'das shag kyat hub pa'/ de bzhin gshegs pa' dgra bcom ba yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas dang/ (kha 62a3) bcom ldan 'das rin cen mang de bzhin gshegs pa' dgra' bcom ba' yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas la/ mngon du phyag 'tshal lo//

Chin. Dr. 110c13

或從上下、或四方來至忍世界、悉住空中、見于滅度多寶世尊·能仁大聖、各處七寶樹下坐師子床、尋稽首禮二如來至真等正覺、右繞三匝、却住一面。

Chin. Kj. 40a12

是諸菩薩從地出已、各詣虛空七寶妙塔多寶如來·釈迦牟尼仏所。到已、向二世尊頭面禮足。及

至諸宝樹下師子座上仏所、亦皆作礼、右繞三匝、合掌恭敬。

ADDITIONAL ABBREVIATIONS

IKUMA, Hiromitsu, Sunao KASAMATSU, Kenta SUZUKI, Fumio SHOJI, Tatsushi TAMAI, Meiqiao ZHANG, and Tensho MIYAZAKI

2023 A New Transliteration of the Gilgit, Kashgar, and Farhād-Bēg Manuscripts of the *Lotus Sutra*: Chapter XV “Tathāgatāyuspramāṇa-parivarta”, *Hokke Bunka Kenkyū* 49, pp. 1-23.

Tib. Kho. = An old MS. of a Tibetan translation from Khotan, now in the National Museum of Ethnography, Stockholm. Transliteration: Karashima 2005-2008.

Notes

- (1) 河口慧海請来シャル寺本(K)の特異性については Ikuma et al[2023], p. 3を参照。
- (2) コータン出土チベット語訳写本の transliteration は Karashima[2005-2008]より転載した。当該写本は Sven Hedin 隊の隊員であった Fil. Dr Nils Ambot により1933年に得られ、現在はストックホルムの国立民族博物館に保存されている。カンギユル所収の『法華経』チベット語訳とは別の翻訳であり、訳者は不明である。辛嶋教授によると8-9世紀の筆写とされる。
- (3) samanantarabhāṣitā: samanantarabhāṣitā: KN, samanantarabhāṣitās: samanantarabhāṣitās: O.
- (4) ceyam: ceyam : KN, ca khalu punar: O, ca [kha]lu punar: F.
- (5) bhāṣitā: *Read* bhagvatā? bhagvatā: KN, bhagavatā tathāgatena: O, bhagavatā|s| tathāgatena: F.
- (6) vāg: vāg: KN, iyaṃ vāk*: O, imaṃ v[ā]caḥ: F.
- (7) āthaiyaṃ: atheyam: KN, atha tāvaṃ caiva sarvāvato (‘)yaṃ: O, atha tāvaṃ caiva sarvāvanto (‘)yaṃ: F.
- (8) saḥālokadhātuḥ: saḥālokadhātuḥ: KN, saho lokadhātuḥ: O, F.
- (9) samantā<t>: samantāt: KN, samantena iyaṃ mahāpṛthivi: O, samantena iyaṃ mahāpṛthivi: F.
- (10) sphuṭitā visphuṭitā: sphuṭitā visphuṭitābhūt |: KN, sphuṭitā <<visphuṭitā>> samsphaṭitā prasphuṭitā: O, sphuṭitāḥ samsphaṭitāḥ prasphuṭitāḥ: F. K, W *have* sphuṭebhyo sphuṭo.
- (11) tebhyaś: tebhyaś: KN, tebhīś: O, tebhī[ś]: F.
- (12) sphuṭāntarebhyo: sphauṭāntarebhyau: O, sphoṭāntarebhyo: KN, F.
- (13) bodhisatvakoṭīniyutasa[ta]sahasrāṇi: bodhisattvakoṭīniyutaśatasahasrāṇy: KN, [b]o[dh]isatvakoṭīniyutaśatasahasrāṇi: O, bodhisatvakoṭīniyutaśatasahasrāṇi: F.
- (14) uttiṣṭhanti sma: uttiṣṭhante sma: KN, utkasanti: O, F, A, Cb, W. Cf. 自然雲集: Dr., 同時踊出: Kj.
- (15) suvaṇṇavarṇṇai: suvaṇṇavarṇṇaiḥ: KN, suvaṇṇavarṇṇebhiḥ: O, F.
- (16) kāyair: kāyair: KN, kāyebhir: F, kāyebhi(r): O.
- (17) dvātriṃsanmahāpuruṣalakṣaṇaiḥ: dvātriṃśadbhir mahāpuruṣalakṣaṇaiḥ: KN, (dvā)[t]r(iṃ)śadbhir mahāpuruṣalakṣaṇebh[i]ḥ: O, dvātri<ṃ>śamahā[pu]ruṣalakṣaṇebhiḥ: F.
- (18) (‘)syāṃ: ‘syāṃ: KN, imasyāṃ: O, F.
- (19) adhaḥ ākāśadhātau: adha ākāśadhātau: KN, heṣṭam ākāśadhātuparigrahe: O, heṣṭam ākāśadhātau|ḥ: F.

- (20) sma: F, O *om*.
- (21) saḥāṃ lokadhātuḥ: saḥāṃ lokadhātum: KN, sahe lokadhātum: O, saḥālokadhātum: F.
- (22) niśrītya: upaniśrītya: KN, upari śrītya: O, upaniśrītya[m]: F.
- (23) athaḥ: S. e. for adhaḥ. adhaḥ: KN, heṣṭimam: F, O.
- (24) samutthitā: samutthitāḥ: KN, bhūmitalam nirbinditvā abhyudgacchinsu: O, bhūmitalam nirbhi .it[v]ā abhyud[g]acchinsu: F.
- (25) yeṣām: F, O *om*.
- (26) ekaiko: ekaiko: KN, ekaikaś ca: O, eikaiko ca: F.
- (27) śaṣṭhigaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivāro: śaṣṭhigaṅgānadivālukāsamā bodhisatvakoṭinayutaśatasahasraparivāro: O, śaṣṭhigaṅgānadivālikāsamā: F, śaṣṭhigaṅgānadivālukopamābodhisattvaparivāro: KN.
- (28) gaṇī mahāgaṇī gaṇācāryas: gaṇī mahāgaṇī gaṇācāryaḥ: KN, gaṇī mahāgaṇī gaṇācāryā: F, gaṇino mahāgaṇinaḥ gaṇācāryā: O.
- (29) tādrśānām bodhisatvānām mahāsatvānām gaṇinām mahāgaṇinām gaṇācāryānām: bodhisatvānām mahāsatvānām gaṇinām mahāgaṇinām gaṇācāryānām: KN, bodhisatvānām mahāsatvānām: O, bodhisatvānām mahā[s]a[t]v[ā]nām mahāparivārā : gaṇaninām mahā[g]aṇaninām gaṇācāryānām: F. gaṇinām: Prakṛtic for gaṇinām.
- (30) śaṣṭhy: śaṣṭi: KN, O, F.
- (31) gaṅgānadivālikāsamāni: gaṅgānadivālukāsamā: O, gaṅgānadivālikāsamāni: KN, F.
- (32) ye ita<ḥ> saḥālokadhātor dharaṇivivarebhyaḥ samunmajjante sma: ya itaḥ saḥāyā lokadhātor dharaṇivivarebhyaḥ samunmajjante sma: KN, bhūmitale nir(bhind)itvā utkasanti: O, bhūmitalam nirbhinditvā utkasanti: F. yā (*in saḥāyā*) is left out in B, K, W.
- (33) puna: punar: KN, O, F.
- (34) pañcāśagaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivārāṇām: pañcāśadgaṅgānadivālukopamābodhisattvaparivārāṇām: KN, pañcāśadgaṅgānadivālukāsamānā ///: O, pañcāśadgaṅgānadivālikāsamānām: F.
- (35) puna: punar: KN. O *lacked*.
- (36) catvāriṅśagaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivārāṇām: catvāriṅśadgaṅgānadivālukopamābodhisattvaparivārāṇām: KN, /// tvāriṅśadgaṅgānadivālukā ///: O, catvāriṅ[ś]agaṅ[gā]nadivālikā[samā]nām bodhisatvasahasraparivārāṇām: F.
- (37) triṅśatām gaṅgānadivāli<kā>sambodhisatvaparivārāṇām: triṅśadgaṅgānadivālukopamābodhisattvaparivārāṇām: KN, tṛṅśadgaṅgānadivā /// /// [pa]rivārāṇā bo[dh](isa)tvānām: O, tri(ṅśadgaṅgā)-nadi(vā) [li] (kā)samānām: F.
- (38) viṅśadgaṅgānadivālikopamābodhisatvaparivārāṇām: viṅśadga(ṃ)gā(na)divā /// /// tvasahasraparivārāṇ(ām): O, vi(ṃ)śagaṅgānadivā(li)k[ā]śa(mā)nām: F, viṅśatibodhisattvaparivārāṇām: KN.
- (39) kaḥ punar vādaḥ paṃca catvāraḥ|s trayo dvau: kaḥ punar vādaḥ paṃca[d]gaṅgānadivālukāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇā bodhisa(tvā)nām* kaḥ punar [v]ādaś catvāro gaṅgānadivālukāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisa(tvā)nām kaḥ punar vā(das) tray[o] gaṅg[ā]nadivālukāsamānām bodhisatvāsahasraparivārāṇām bodhisatvā(nā)m* kaḥ punar vādo duvo gaṅgānadivālukāsamānām: O, pañcagaṅgānadivālikāsamā[n]ām bo[dh]isatva[sa]ha[s]ra[pa]rivārā[ṇām] (b)odhi[sa]t[v]ānām • [kaḥ] p[u]nar vādaḥ catvāragaṅgānadivālikāsamānām bodhisatvasahasrapa[r]ivārāṇām bodhisatvān[ām] kaḥ [puna]r [v]ādaḥ tra[yo]gaṅ[g]ā[na]divālikāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṇām bodhisatvānām • ka[h] p[un]ar vādaḥ db[au]gaṅgānadivālikāsamānām: F, pañcatustriḍvigaṅgānadivālukopamābodhi-

sattvaparivārāṇām: KN, pañca catvāras trayo dvayaḥ: K'.

(40) vādaḥ eka gaṃgānadivālikopamabodhisattvaparivārāṇām: vāda-r-ekagaṅgānadivālikopamabodhisattvaparivārāṇām: vāda ekagaṅgānadivālukopamabodhisattvaparivārāṇām: KN, vāda eka gaṃgānadivālukā-(samānām bo)dhisā (tva)sahasraparivārāṇām: O, vād(˘) ekagaṅg[ā]nadivālikāsamānā: F.

(41) gaṃgānadibālukopamabodhisattvaparivārāṇām: *Read* gaṃgānadivālukopamabodhisattvaparivārāṇām.

(42) kaḥ punar vādaś caturbhāga śaḍbhāgāśṭabhāga sahasrabhāga koṭīśatabhāga koṭī[nayutaśatasahasrabhāga gaṃgānadivālukopamabodhisattvaparivārāṇām bodhisattvānām mahāsattvānām:

kaḥ puna upāyaṃ caturbhāgagaṅ[ā]nadivālikāṃsamānām bodhisattvasahasraparivārāṇām bodhisattvānām
 kaḥ puna upāyaṃ <śa>ḍbhā<ga>gaṃgānadivālikāsamā(nām b)[odh]isattvasaha[s]ra[pa]rivārāṇām
 bodhisattvānām kaḥ puna upāyaṃ aṣṭa<bhāga>gaṅgānadivālikāsa[m]ānām bodhisattvasahasraparivārāṇām
 bodhisattvānām • kaḥ puna upāyaṃ daśabhāgaḥ vi<ṃ>śabhāgaḥ tri<ṃ>śabhāgaḥ catvāri<ṃ>śabhāgaḥ
 pañcā[śa]bhāgaḥ śatabhāgaḥ sahasrabhāgaḥ śatasahasrabhāgaḥ koṭībhāgaḥ koṭīśatabhāgaḥ
 koṭīśahasrabhā[ga]ḥ ko[ṭ]īśata[sa]hasrabhāgaḥ koṭīnayutabhāgaḥ : koṭīnayutaśatabhāgaḥ koṭī-
 nayutaśatasahasrabhāgaḥ gaṃgānadivālikāsamānām bodhisattvasahasraparivārāṇām bodhisattvānā[m] :
 ka puna up[ā]yaṃ bahukoṭībhāgaḥ gaṅgānadivālukāsamānām bodhi<sattva>sahasraparivārāṇām
 bodhisattvānām bahukoṭīśatabhāgaḥ bahukoṭīśahasrabhāgaḥ bahukoṭīśatasahasrabhāgaḥ bahukoṭīnayuta-
 bhāgaḥ bahukoṭīnayutaśatasahasrabhāgagaṅgānadivālikāsamānām bodhisattvasahasraparivārāṇām
 bodhisattvānām [ma]hāsattvā[n]ām: F,

kaḥ punar upāyaś cat(u)r(bh)ā /// /// .. sahasraparivārā(ṇām) bodhisattvānām* kaḥ punar upā[y]. ///
 satvānām* kaḥ (pu)nar (u)pāyo /// kaḥ punar upāyo daśabhā[ga] [v](i)ṃśa .. /// /// (bhā)ga[h]
 śatabh(ā) gaḥ sahasrabhāgaḥ śatasahasrabhāga(h) /// /// .āgaḥ koṭī[śa]tasahasrabhāga •
 koṭīnayutaśatasahasra(bh). + [k](o)ṭ(i)nayutabhāga • koṭ(ina)y(u)taśatabhāgaḥ koṭīnayutasahasrabhāga
 • koṭīnayutaśata(saha)[sra]bhāgaḥ gaṃgānadivālukāsamānām bodhisattvasahasraparivārāṇ(ām)
 bodhisattvānām kaḥ punar upāyo bahukoṭībhāgo gaṃgānadivālukasa(mān)ām bodhisattva[sa]hasra-
 parivārāṇām bodhisattvānām bahukoṭīśatabhāga • ba(huko)ṭīśahasrabh(āgaḥ ba)hukoṭīśatasahasrabhāgaḥ
 koṭīnayutabhāgaḥ bahukoṭī [na]yuta[bh]āgaḥ bahukoṭīnayutasahasrabhāgaḥ bahukoṭīnayutaśatasaha-
 srabhāga[h] (ga)ṃ(gā)[na]divālukāsamānām bodhisattvasahasraparivārāṇām bodhisattvānām [ma]hā-
 sattvānām*: O, caturbhāgaśṭabhāgāśṭabhāgādaśabhāgaviṃśatibhāgaṭriṃśadbhāgacatvāriṃśadbhāgapañcāśad-
 bhāgaśatabhāgasahasrabhāgaśatasahasrabhāgakoṭībhāgakoṭīśatabhāgakoṭīśahasrabhāgakoṭīśatasahasra-
 bhāgakoṭīnayutaś: KN, caturbhāgaḥ śaḍbhāgaḥ śatabhāgaḥ sahasrabhāgaḥ satasahasrabhāgaḥ koṭībhāgaḥ
 koṭīśatabhāgaḥ koṭīśahasrabhāgaḥ koṭīśatasahasrabhāgaḥ koṭīnayutaśatasahasrabhāgaḥ: K'.

(43) kaḥ punar vādaḥ <koṭī>śatasahasraparivārāṇām bodhisattvānām mahāsattvānām • kaḥ punar vādaḥ
 koṭīparivārāṇām bodhisattvānām mahāsattvānām: kaḥ punar vādo bahubodhisattvakoṭīnayutaśata-
 sahasrabodhisattvaparivārāṇām bodhisattvānām mahāsattvānām / kaḥ punar vādaḥ koṭīparivārāṇām
 bodhisattvānām mahāsattvānām: K', kaḥ punar vādo bahubodhisattvakoṭīnayutaśatasahasraparivārāṇām
 bodhisattvānām mahāsattvānām | kaḥ punar vādaḥ koṭīparivārāṇām bodhisattvānām mahāsattvānām:
 KN, kaḥ punar upāya koṭīnayutaśatasahasraparivārāṇām bo[dh](i)sattvānām koṭīnayutaśatapariv(ārāṇ)ām
 (k)oṭ(i) + + + .. (r)i(vār)āṇām koṭī(śa)tasahasraparivārāṇām ko[ṭ]i /// /// .(i)vārā(ṇ)ām koṭīpari-
 vā(rā)ām (b)o(dhi) ///: O, kaḥ puna(r u)pāyaṃ koṭīnayutaśatasahasrabodhisā[t]vapar[i](vārā)ṇām
 bo(dhi)[sa]ttvānām koṭīnayutasahasraparivārāṇām ko[ṭ](i)nayutaśataparivārāṇā<ṃ> koṭīnayuta[ta]-
 parivārāṇām koṭīsa[hasra]pārivārāṇām koṭīśataparivārāṇām : koṭīparivārāṇām bodhisattvānām: F.

- (44) paṃcāśatabodhisatvaparivārāṇām: K *adds* sahasra.
- (45) kaḥ punar vādaḥ śatasahasraparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām • kaḥ punar vādaḥ paṃcāśatabodhisatvaparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām • kaḥ punar vādaś catuḥśata trīsata dvīsata : kaḥ punar vādaḥ śataparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: kaḥ puna(r) vādaḥ śatasahasraparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām / kaḥ punar vādaḥ sahasraparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām / kaḥ punar vādaḥ pañcabodhisatvaśataparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām / kaḥ punar vādaś catussatatri[ṅ]śatadvīsata[ṃ] kaḥ punar vādaḥ śataparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: K', kaḥ punar vādaḥ śatasahasraparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām | kaḥ punar vādaḥ sahasraparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām | kaḥ punar vādaḥ pañcāśataparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām | kaḥ punar vādaś catuḥśatatriśatadvīsataparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām | kaḥ punar vāda ekaśataparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: KN, /// (r)i[vā]rāṇām pañcāśataś catuśśataś trīśa(ta) /// /// [da]śa pañca [ca]tvāri trīṇi dve ekaḥ: O, kaḥ punar upāyaṃ śatasahasraparivārā(ṅ)[ā](ṃ) sa[ha]srāpari(vār)[ā]ṇām • pañcāśataḥ catuśśataḥ trīsata dvīsataḥ śata: F.
- (46) kaḥ punar vādaḥ paṃcāśadbodhisatvaparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: kaḥ punar vādaḥ pañcāśadbodhisatvaparivārāṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: K', kaḥ punar vādaḥ pañcāśadbodhisattvaparivārāṇām bodhisattvānām mahāsatvānām: KN, paṃcāśaḥ: F. O *lacked*.
- (47) peyālam: peyālam: K', KN, O, F *om*.
- (48) kaḥ punar vādaś catvāriṃśat trīṃśad daśa pañca catvāraḥ traya :: kaḥ punar vādaś catvāriṃśad dvātriṃśat trīṃśad viṃśati daśa pañca catvāraś trayaḥ: K', kaḥ punar vādaś catvāriṃśatrimśadvimśatidaśapañcacatustridvibodhisattvaparivārāṇām bodhisattvānām mahāsatvānām: KN, /// [da]śa pañca [ca]tvāri trīṇi dve ekaḥ: O, catvāriṃśa trīṃśaḥ viśaḥ daśaḥ pañca .. catvāri trīṇi [dv]e (eka)ḥ: F.
- (49) kaḥ punar vādaḥ ātmadvitīyānām bodhisatvānām mahāsatvānām: kaḥ punar vāda ātmadvitīyānām bodhisatvānām mahāsatvānām: K', kaḥ punar vāda ātmadvitīyānām bodhisattvānām mahāsatvānām: KN, O, F *om*.
- (50) kaḥ punar vādaḥ aparivārāṇām ekavihāriṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: kaḥ punar vādo aparivārāṇām ekavihāriṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: K', kaḥ punar vādo 'parivārāṇām ekavihāriṇām bodhisattvānām mahāsatvānām: KN, /// .. tvānām mahāsa[tv]ānām kaḥ punar vādaḥ ekavihāriṇ(āṃ) b[o]dh(i)satvān[ā](ṃ ma)[h]āsatvānām: O, [ka]ḥ punar vāda a[parivā](rā)ṇām bodhisatvānām mahāsat[v]ānām kaḥ punar vādam ekavihāriṇām bodhisatvānām mahāsatvānām: F.
- (51) teṣām: teṣām: K, KN, teṣām bodhi(sa)tvānām: F, teṣām bodhisatvānām: O.
- (52) saṃkhyā: saṃkhyā: K', KN, saṃkhyā (')s[ti]: F, saṃkhyā (')sti: O.
- (53) aupamyopa[ni]śā: aupamyopaniśā[dhā]: K', upamā vopaniśad: KN. In Cb. *added* vopamyo. upam[ā] (vā) upaniśā: F, upamā vā upaniśā: O.
- (54) vopalabhyate: vopalabhyate: K', KN, (u)[pa](n)[idarśa]naṃ vā[ṃ] nopalabhyate: F, upanidarśanaṃ vā nopalabhyate: O.
- (55) ita: itaḥ: O, F, A, K, W, iha: K', KN, B, Cb.
- (56) sahāyām lokadhātau: sahāyā lokadhāto(r): O, sahālokadhāto: K', sahāyām lokadhātau: KN.
- (57) dharaṇivivarebhyo: heṣṭimaṃ daraṇitalaṃ nirbhinditvā daraṇivivarāntarebhyā: F, O, dharaṇivivarebhyo: K', dharaṇivivarebhyo: KN.
- (58) bodhisatvā mahāsatvā samunmajante sma: bodhisatvā[r] mahāsatvāḥ samunmajj[y]ante sma: K',

- bodhisattvā mahāsattvāḥ samunmajante sma: KN, un[ma]janti: F, unmajanti: O.
- (59) sarvāvato: sarvāvanto: F, K', KN *om*.
- (60) saho lokadhātuḥ: saho lokadhātuḥ: F, saḥalokadhātuḥ: K', KN.
- (61) <<visphuṭitā>>: visphuṭitā: K', KN, F *om*.
- (62) saṃsphaṭitā prasphuṭitā: saṃsphaṭitāḥ prasphuṭitāḥ: F, K', KN *om*.
- (63) tebhīś: tebhī[ś]: F, tebhyāś: KN, K'.
- (64) sphauṭāntarebhyau: sphoṭāntarebhyo: KN, F, sphuṭāntarebhyo: K'.
- (65) [b]o[dh]isatvakoṭīnayutaśatasahasrāṇi: bodhisattvakoṭīnayutaśatasahasrāṇi: F, bodhisattvakoṭīnayutaśatasahasrāṇi: K', bodhisattvakoṭīnayutaśatasahasrāṇy: KN.
- (66) utkasanti: utkasanti: F, uttiṣṭhanti sma: K', uttiṣṭhante sma: KN. Cf. 自然雲集: Dr., 同時踊出: Kj.
- (67) suvarṇavarṇebhīḥ kāyebhī(r): suvarṇavarṇebhīḥ kāyebhir: F, suvarṇavarṇaiḥ kāyair: K', KN.
- (68) (dvā) [t]r(i)ṃśadbhir mahāpuruṣalakṣaṇebh[i]ḥ: dvātri<ṃ>śamahā[pu]ruṣalakṣaṇebhīḥ: F, dvātriṃśadbhir mahāpuruṣalakṣaṇaiḥ: KN, dvātriṃśanmahā[pu]ruṣalakṣaṇaiḥ: K'.
- (69) imasyāṃ: imasyāṃ: F, 'syāṃ: K', KN.
- (70) heṣṭam ākāśadhātuparigrahe: heṣṭam ākāśadhātuḥ: F, adha ākāśadhātu: KN, adhaḥ ākāśadhātu: K'.
- (71) viharanti: viharanti: F, viharanti sma: K', KN.
- (72) sahe lokadhātum: saḥalokadhātum: F, saḥam lokadhātu: K', saḥam lokadhātum: KN.
- (73) upari śrtya: *Read* upaniśrtya? upaniśrtyaṃ: F, upaniśrtya: K', KN.
- (74) heṣṭimaṃ: heṣṭimaṃ: O, adhaḥ: K', KN.
- (75) nirbinditvā: nirbhī(nd)itvā: F, K', KN *om*.
- (76) abhyudgacchinsu: abhyud[g]acchinsu: F, samutthitāḥ, K' KN.
- (77) śaṣṭigaṅgānadivālukāsamā: śaṣṭigaṅgānadivālikāsamā: F, śaṣṭigaṅgānadivālikopamā: K', śaṣṭigaṅgānadivālukopama: KN.
- (78) gaṇino mahāgaṇiṇaḥ gaṇācāryā: gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryā: F, gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryas: K', gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryaḥ: KN.
- (79) <tā>drśānām: tādrśānām: F, KN, tādrśānām: K'.
- (80) bodhisattvānām mahāsattvānām: bodhisattvānām mahā[s]a[t]v[ā]nām mahāparivārā : gaṇaninām mahā[g]aṇaninām gaṇācāryānām: F, bodhisattvānām mahāsattvānām gaṇinām mahāgaṇinām gaṇācāryānām: K', KN.
- (81) bodhisa .. + m*: *Read* bodhisattvānām*.
- (82) pañca[d]gaṅgānadivālukāsamānām … duvo gaṅgānadivālukāsamānām: pañcagaṅgānadivālikāsamā[n]ām bo[dh]isatva[sa]ha[s]ra[pa]rivārā[nām] (b)odhi[sa]t[v]ānām • [kaḥ] p[un]ar vvādaḥ catvāra-gaṅgānadivālikāsamānām bodhisattvasahasrapa[r]ivārānām bodhisattvānām kaḥ [puna]r [v]ādaḥ tra[yo]gaṅ[g] (ā) [na]divālikāsamānām bodhisattvasahasraparivārānām bodhisattvānām • ka[h] p[un]ar vādaḥ db[au]gaṅgānadivālikāsamānām: F, pañcācatustriḍvigaṅgānadivālukopamabodhisattvaparivārānām: KN, pañca catvāras trayo dvayaḥ: K'.
- (83) bodhisattvasahasraparivārānām: S. e. for bodhisattvasahasraparivārānām?
- (84) duvo gaṅgānadivālukāsamānām: db[au]gaṅgānadivālikāsamānām: F, dvigaṅgānadivālukopamabodhisattvaparivārānām: KN, dvayaḥ: K'.
- (85) koṭīnayutabhāgaḥ: bahukoṭīnayutabhāgaḥ: F,
- (86) koṭīnayutaśataparivārānām: koṭīnayutasahasraparivārānām ko[t] (i) nayutaśataparivārānām<ṃ>: F.

- (87) ye bodhisatvā itaḥ sahāyā lokadhāto: ye bodhisatvā itaḥ sahāyāṃ lokadhāto: F, ya iha sahālokadhāto: K', ya iha sahāyāṃ lokadhātau: KN.
- (88) samanantarabhāṣitās: samanantarabhāṣitās: O, samanantarabhāṣitā: K', KN.
- (89) imaṃ v[ā]caḥ: iyaṃ vāk: O, vāg: K', KN.
- (90) saho lokadhātuḥ : saho lokadhātuḥ: O, sahālokadhātuḥ: K', KN.
- (91) samantena: samantena: O, samantād: KN.
- (92) iyaṃ mahāpṛthivi: iyaṃ mahāpṛthivi: O, K', KN, *om*.
- (93) sphuṭitāḥ saṃsphaṭitāḥ prasphuṭitāḥ: sphuṭitā <<visphuṭitā>> saṃsphaṭitā prasphuṭitā: O, sphuṭitā visphuṭitābhūt: KN, sphuṭitā visphuṭitā: K'.
- (94) sphoṭāntarebhyo: *Or* sphoṭāntarebhyau? sphoṭāntarebhyau: O, sphoṭāntarebhyo: K', sphoṭāntarebhyo: KN.
- (95) bodhisatvakoṭīnayutaśatasahasrāṇy: bodhisatvakauṭīnayutaśatasahasrāṇi: O, bodhisatvakoṭīniyutasataśahasrāṇi: K', koṭīnayutaśatasahasrāṇy: KN.
- (96) utkasanti: utkasanti: O, uttiṣṭhanti sma: K', uttiṣṭhante sma: KN. Cf. 自然雲集: Dr., 同時踊出: Kj.
- (97) suvarṇavarṇebhiḥ kāyebhir: suvarṇavarṇebhiḥ kāyebhir: O, suvarṇavarṇaiḥ kāyair: K', KN.
- (98) dvātri<ṃ>samahā[pu]ruṣalakṣaṇebhiḥ: dvātri<ṃ>śadbhir mahā[pu]ruṣalakṣaṇebhiḥ: O, dvātriṃśadbhir mahāpuruṣalakṣaṇaiḥ: KN, dvātriṃsanmahā[pu]ruṣalakṣaṇaiḥ: K'.
- (99) imasyāṃ: imasyāṃ: O, 'syāṃ: K', KN.
- (100) heṣṭa-m-ākāśadhātau[ḥ]: heṣṭa-m-ākāśadhātuparigrahe: O, adha ākāśadhātau: KN, adhaḥ ākāśadhātu.
- (101) sahālokadhātum: sahe lokadhātum: O, sahāṃ lokadhātau: K', sahāṃ lokadhātum.
- (102) upaniśṛtya[ṃ]: upari śṛtya: O, niśṛtya: K', KN.
- (103) bhagavaḥ: bhagavataḥ: O, K', KN.
- (104) heṣṭimaṃ: heṣṭimaṃ: O, adhaḥ: K', KN.
- (105) bhūmitalaṃ: bhūmitalaṃ: O, K'. KN *om*.
- (106) nirbhi .it[v]ā: *Read* nirbhi(nd)it[v]ā. nirbinditvā: O, K', KN *om*. See Farhād-Bēg 28a1, 29a8, nirbhinditvā. Cf. Kashgar XV: 284b3-4 nirbinditvā, 287a5 nirbhinditvā.
- (107) abhyud[g]acchinsu : : abhyudgacchinsu : : O, samutthitāḥ, K', KN. Cf. 發來: Kj., 踊出: Dr.
- (108) ṣaṣṭigaṅgānadivālikāsamā: S. e. for ṣaṣṭigaṅgānadivālikāsamā. ṣaṣṭigaṅgānadivālikāsamā: O, ṣaṣṭigaṅgānadivālikopamā: K', ṣaṣṭigaṅgānadivālukopama: KN.
- (109) gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryā: gaṇino mahāgaṇinaḥ gaṇācāryā(s): O, gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryas: K', gaṇi mahāgaṇi gaṇācāryaḥ: KN.
- (110) hasrā<ṇi>: hasrāṇi: O.
- (111) bhūmitalaṃ nirbhinditvā utkasanti: bhūmitale nir(bhind)itvā utkasanti: O, ya itaḥ sahāyā lokadhātor dharaṇivivarebhyāḥ samunmajante sma /: KN, ye ita(ḥ) sahā(yā) lokadhātor dharaṇivivarebhyāḥ samunmajante sma /: K'. Cf. 先盡在此娑婆世界之下此界虛空中住。是諸菩薩聞釋迦牟尼佛所說音聲從下發來: Kj., 在於地下攝護土界。人民道行倚斯忍界。聞佛顯揚法華音聲從地踊出: Dr.
- (112) pañcāśadgaṅgānadivālikāsamānāṃ: pañcāśadgaṅgā[ḡ]nadivālukāsamānā (ṃ): O.
- (113) vādaṃ: vādaś: K', KN. O *lacked*.
- (114) vādaṃ: vādas: O, K', KN.
- (115) tri(ṅśadgaṅgā)nadi(vā) [li] (kā)samānāṃ: trīśadgaṅgānadivālukāsamānāṃ: O.
- (116) vādaḥ: vādo: O, K', KN.

- (117) vi(ṃ)śagaṅgā(na)dīvā(l)ikāsa[mā]nām: viṅśadga(ṃ)gā(na)dīvā + + + + O.
- (118) vādam: vādo: O, K', KN.
- (119) pañcagaṅgānadivālikāsamā[n]ām … db[au] gaṅgānadivālikāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṅām bodhisatvānām: pañcatustridvigaṅgānadivālukopamabodhisattvaparivārāṅām: KN, pañca catvāras trayo dvayaḥ: K'. pañca[d]gaṅgānadivālukāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṅā bodhisa(tvā)nām* kaḥ punar [v]ādaś catvāro gaṅgānadivālukāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṅām bodhisa(tvānām) kaḥ punar vā(das) tray[o] gaṅg[ā]nadivālukāsamānām bodhisatvāsahasraparivārāṅām bodhisatvā(nā)m* kaḥ punar vādo duvo gaṅgānadivālukāsamānām: O.
- (120) db[au]gaṅgānadivālikāsamānām: duvogāṅgānadivālukāsamānām: O, dvigaṅgānadivālukopama-bodhisattvaparivārāṅām: KN, dvayaḥ: K'.
- (121) vād('): vāda: O.
- (122) vādam: upāyo: O, vādo: KN, K'.
- (123) ardagāṅg[ā]nadivālikāsamānām: 'rdhagaṅgānadi(vālikāsamānām): O,
- (124) upāyam: upāyaś: O, K', KN, *om*.
- (125) caturbhāgagan[ḡ]ānadivālikā[m]samānām … koṭīnayutaśatasahasrabhāgaḥ: caturbhāgaṣaḍ-bhāgaṣṭabhāgadaśabhāgaviṃśatibhāgatrimśadbhāgacatvārimśadbhāgapañcāśadbhāgaśatabhāgasahasrabhāgaśatasahasrabhāgakoṭībhāgakoṭīśatabhāgakoṭīśahasrabhāgakoṭīśatasahasrabhāgakoṭīnayutaś: KN, caturbhāgaḥ ṣaṭbhāgaḥ śatabhāgaḥ sahasrabhāgaḥ śatasahasrabhāgaḥ koṭībhāgaḥ koṭīśatabhāgaḥ koṭīśahasrabhāgaḥ koṭīśatasahasrabhāgaḥ koṭīnayutaśatasahasrabhāgaḥ: K', caturbhā(gagaṅgānadivālukāsamānām bodhisatva)sahasraparivārā(ṅām) bodhisatvānām kaḥ punar upāya(ḥ) ṣa(ḍbh)i(gagaṅgānadivālukāsamānām bodhisatvasahasra)parivār(āṅ)ām (bodhi)satvānām kaḥ punar upāyo 'ṣ(ṭ)a(bhāgagaṅgānadivālukāsamānām bodhisatvasahasraparivārāṅām bodhisatvānām) kaḥ punar upāyo daśabhāga(ḥ) v(iṃ)śa(dbhāgaḥ) trimśadbhāgaḥ catvārimśadbhāgaḥ pañcāśadbhā)ga śata(bhā)gaḥ sahasrabhāgaḥ śatasahasrabhāga(ḥ) koṭībhāgaḥ koṭīśatabhāgaḥ koṭīśahasrabh)āgaḥ koṭī(śa)tasahasrabhāga: koṭīnayutaśatasahasra(bhāgaḥ) [k](o)ṭ(i)nayutabhāga: koṭīnayutaśatabhāgaḥ koṭīnayutasahasrabhāga: koṭīnayutaśata(saha)srabhāgaḥ: O.
- (126) upāyam: upāyo: O, K', KN *om*.
- (127) upāyam: upāyo: O, K', KN *om*.
- (128) sa[ha]sraparī(vār)[ā]ṅām •: (sahasra)parivārāṅām: O, mahāsattvānām // peyālam //: K', mahāsattvānām | peyālam | : KN.
- (129) pañcaśataḥ catuśśataḥ triśata triśata dviśataḥ śata: pañcaśataḥ catuśśataḥ triśata. + + + + O, K', KN *om*.
- (130) pañcāśaḥ catvārimśa trimśaḥ viśaḥ daśaḥ pañca .. catvāri trīṇi dve ekaḥ: (pañcāśac catvārimśat trimśad viṃ)śa(d) daśa pañca catvāri trīṇi dve ekaḥ: O, catvāriṅśad dvātriṅśat triṅśad viṃśati daśa pañca catvāras trayāḥ: K', catvārimśatrimśadvimśatidaśapañcatustridvibodhisattvaparivārāṅām: KN.
- (131) vādādam: vāda : : O, vādo: K', KN.
- (132) ekavihārīṅām: ekavihārīṅām: O, aparivārāṅām ekavihārīṅām: K', KN.
- (133) bodhi(sa)tvānām: bodhisatvānām: O, K', KN *om*.
- (134) (')s[ti] : (')sti: O, K', KN *om*.
- (135) upam[ā] (vā) upaṇiṣā: upamā vā upaṇiṣā: O, aupamyopaniśā[dhā]: K', upamā vopaniṣad: KN. In Cb. *added vopamyo*.

- (136) itaḥ: itaḥ: O, A, K, W, iha: K', B, Cb, KN.
- (137) ye bodhisatvā itaḥ sahāyām lokadhāto: ye bodhisatvā itaḥ sahāyā lokadhāto: O, ya iha sahā(yām) lokadhāto: K', ya iha sahāyām lokadhātau: KN.
- (138) heṣṭimaṃ daraṇitalaṃ nirbhinditvā: K', KN *om*.
- (139) daraṇivivarāntarebhya un[ma]janti: dharaṇivivarāntarebhya unmajjanti: O, dharaṇivivarebhyo bodhisatvā[r] mahāsattvāḥ samunmajj[y]ante sma: K', dharaṇivivarebhyo bodhisattvā mahāsattvāḥ samunmajjante sma: KN.
- (140) vaihāyasam antarikṣasthito: vaihāyasam antarikṣasthito: K', vaihāyasam antarikṣe sthito: KN, vaihāyasy antarikṣe sthita: F, vaihā(yas)e 'ntarikṣe sthitaḥ: O.
- (141) yasmin: yasmin: K', KN, yatra: F, O.
- (142) tathāgataḥ: tathāgataḥ: K', tathāgato 'rhan samyaksambuddhaḥ: KN, tathāgato: F, tathāgato (')rhān samyaksambu (ddhaḥ): O.
- (143) śākyamuninā|ṃ: śākyamuninā: K', śākyamuninā tathāgatenārhatā samyaksambuddhena: O, KN, śā[k]yamuninā|ṃs| tathāgatena: F.
- (144) siṃhāsanaṇiṣaṇṇas: siṃhāsanaṇiṣaṇṇas: K', siṃhāsane ni|ṣaṇṇas: O, si<ṃ>hāsane niṣaṇṇas: F, siṃhāsane niṣaṇṇas: KN.
- (145) tenopasaṃkrāmaṃte sma: tenopasaṃkrāmaṃti sma: K', tenopasaṃkrāmaṃti sma: KN, tenopasaṃkrāmaṃti sma: F, tenopasaṃkrāmaṃti sma: O.
- (146) u[paṣaṃ]kr[ā]mya: upasaṃkrāmya: K', KN, upasaṃkrāmitvā|ṃ: F, upasaṃkrāmitvā: O.
- (147) cobhayos: cobhayayos tayos: O.
- (148) arhantayoḥ: arhatayoḥ: K', [a]rhatoḥ: F, arhatoḥ: O, KN.
- (149) śirasābhivanditvā: śirasā vanditvā: K', śirobhir vanditvā: KN, śirobhir van[d]itv[ā]: F, śiraubhir vadditvā: O.
- (150) sarvāṃs ca tān: sarvāṃs ca tān: K', KN, sarve ca te: O, F.
- (151) śākyamunes: śākyamunes: O, K', KN, śākyamunisya: F.
- (152) tathāgatasyātmiyanirmitāṃ tathāgatavigrahān: tathāgatasyātmiyān nirmitān tathāgatavigrahān: K', tathāgatasyātmiyān nirmitāṃs tathāgatavigrahān: KN, tathāgatasyātmaniyakā nirmitakās [tathā]gata-vig[ra]hā van (d)itvā namas[k]ṛtvā: F, tathāgatasyārhatāḥ samyaksambuddhasyātmaniyakā nirmitakā[s] tathāgatavigrahā vanditvā namaskṛtvā: O.
- (153) samamṭato: samantato: O, KN, samantena: K', samanantat[ā]: F.
- (154) anyonyāsu lokadhātusu: anyonyāsu lokadhātuḥ: K', KN, anyonyebhyo lokadhā(tu)[bh]ya: F, anyonyebhyo lokadhātubhyaḥ: O.
- (155) siṃhāsanopaviṣṭās: siṃhāsanopaviṣṭāḥ: KN, siṃhāsanopaviṣṭās, K', nānāsi<ṃ>hāsan[eṣu] ni(ṣaṇṇā)s: F, (nānāsiṃhāsan)eṣu niṣaṇṇās: O.
- (156) tāni sarvāny abhivandya namaskṛtya: tāṃ sarvān abhivandya namastrtya: K', tān sarvān abhivandya namaskṛtya: KN, te[ṣāṃ] sarveṣā(ṃ) tathāgatānāṃ pādo śirasā vanditvā: F, teṣāṃ sarveṣā tathāgatānāṃ pā /// /// .. : O.
- (157) cānekaśatasahasrakṛt: cānekaśatasahasrakṛtvas: K', KN, anekaśatasahasrakṛtvaṃ: F, /// .. *ane* śata + sahasrakṛtvaṃ: O.
- (158) pradakṣiṇīkṛtvā: K', KN, O, F *om*.
- (159) tāṃ: tāṃs: KN, te: F, te[ṣāṃ]: O, K' *om*.

- (160) pradakṣiṇīkṛtvā: pradakṣiṇī(kṛtvā): F, pradakṣiṇīkṛtvā: K', pradakṣiṇīkṛtya: KN. O *lacked*.
- (161) nānāprakārai bodhisatvastavair: nānākārair bodhisatvastavair: K', nānāprakārair bodhisatvastavair: KN, (nān)āprakārebhi(ś ca) bodhisatvastavebhi: F, nānāprakārebhiś ca bodhisatvastavebh(i): O.
- (162) abhiṣṭutyaiḥkānte: abhiṣṭutyaiḥkānte: KN, abhiṣṭutyaiḥkānte: K', abhistavitvā|n|: F. O *lacked*.
- (163) tashthur: tashthur: K', KN, tatra caivāntarikṣe ekānte-r-asthāsūr: F, tatra caivāntarikṣe ekānte hy asthāsūr: O.
- (164) aṃjaliḥ: aṃjaliḥ: KN, a<ṃ>jilī: F, aṃjali: O, aṃjaliḥ: K'.
- (165) praṅṛhya: praṅṛhya: O, K', KN, saṃpraṅṛhya: F.
- (166) bhagavantam ca: bhagavantam ca: O, KN, bhagavantañ ca: K', ca: F.
- (167) tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddha|ṃ|m: tathāgatam: F, tathāgatam arhantaṃ samyak-sambuddhām: O, tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddham: K', tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddham: KN.
- (168) abhimukhaṃ: abhisamṃmukhan: K', abhisamṃmukhaṃ: KN, abhimukhā: F, abhimukhā: O.
- (169) namasturvamṭi: S. e. for namaskurvamṭi? namaskurvanti sma: K', KN, namasyamānā: tiṣṭhamṭi sma: O, namasyamāna tiṣṭhanti sma: F.
- (170) ni|ś|ṣaṇṇas: niṣaṇṇas: F.
- (171) śīraubhir vadditvā: śīrobhir van[d]itv[ā]: F, śīrasā vanditvā: K', śīrobhir vanditvā: KN.
- (172) śākyamunes: śākyamunīsyā: F, śākyamunes: K', KN.
- (173) ātmanīyakā nirmītakā[s] tathāgatavīgrahā: ātmanīyakā nirmītakās [tathā]gatavīg[ra]hā: F, ātmiyān nirmītan tathāgatavīgrahān: K', ātmiyān nirmītaṃs tathāgatavīgrahān: KN.
- (174) vanditvā namaskṛtvā: K', KN *om*.
- (175) anyonyebhyo lokadhātubhyaḥ: nyonyebhyo lokadhā(tu)[bh]ya: F, anyonyāsu lokadhātuṣu: K', KN.
- (176) teṣāṃ sarveṣā tathāgatānāṃ pā .. /// /// .. : te[ṣāṃ] sarveṣā(ṃ) tathāgatānāṃ pādo śīrasā vanditvā: F, tāṃ sarvān abhivandya namasṛtya: K', tān sarvān abhivandya namasṛtya: KN.
- (177) /// .. ame + śatasahasrakṛtvāṃ: anekaśatasahasrakṛtvāṃ : F, cānekaśatasahasrakṛtvās: K', KN. Toda [1981] *reads* (anekaśa)ta|ane(ka)śata|sahasrakṛtvāṃ.
- (178) bodhisatvastavebh(i) + .t /// ///.(vā): bodhisatvastavebhi te tathāgatāṃ abhistavitvā|n|: F, bodhisatvastavair abhiṣṭutyaiḥkānte: K', bodhisatvastavair abhiṣṭutyaiḥkānte: KN, Toda[1981] *reads* bodhisatvastavebh(is te tathāgatān abhistavitvā).
- (179) tatra caivāntarikṣe: K' KN *om*.
- (180) ekānte hy asthāsūr: ekānte-r-asthāsūr: F, abhiṣṭutyaiḥkānte tashthur: K', kabhiṣṭutyaiḥkānte tashthur: KN.
- (181) aṃjali: a<ṃ>jilī: F, aṃjaliḥ: K', aṃjaliḥ: KN.
- (182) samyaksambuddhām: S. e. for samyaksambuddham? tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddham: K', tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddham: KN. F *om*.
- (183) abhimukhā: abhimukhā: F, abhisamṃmukhan: K', abhisamṃmukhaṃ: KN.
- (184) namasyamānā • tiṣṭhamṭi sma • : namasyamāna tiṣṭhanti sma: F, namaskurvanti sma: K', KN.
- (185) mahāratnastūpo: mahāratnastūpo: O, KN, mahāratnastūpā: K'.
- (186) vaihāyasy antarīkṣe: vaihā(yas)e 'ntarīkṣe: O, vaihāyasam antarīkṣa: K', vaihāyasam antarīkṣe: KN.
- (187) sthita: sthitaḥ: O, sthito: K', KN.
- (188) yatra: yatra: O, yasmin: K', KN.
- (189) tathāgato: tathāgato (')rhān samyaksambu(ddhaḥ): O, tathāgataḥ: K', tathāgato 'rhan samyak-

- sambuddhaḥ: KN.
- (190) śā[k]yamuninā|ṃs): śākyamuninā: O, K', KN.
- (191) tathāgatena: tathāgatenārhatā samyaksambuddhena: O, KN. K' *om*.
- (192) tenopasaṃkkramaṃti sma: tenopasaṃkkramaṃti sma: O, tenopasaṃkrāmaṃti sma: K', tenopasaṃkrāmaṃti sma: KN.
- (193) upasaṃkkramitvā|ṃ): upasaṃkkramitvā: O, upasaṃkramya: K', KN.
- (194) cobhayayos: cobhayayos tayos: O.
- (195) [a]rhatoḥ: arhatoḥ: O, KN, arhatayoḥ: K'.
- (196) pādā: pādau: O, K', KN.
- (197) śirobhir: śiraubhir: O, śirobhir: KN, śirasā: K'.
- (198) van[d]itv[ā]: vadditvā: O, vanditvā, K', KN.
- (199) śākyamunisya: śākyamunes: O, K', KN.
- (200) tathāgatasy('): tathāgatasyārhatāḥ samyaksambuddhasy('): O, tathāgatasy('): K', KN.
- (201) ātmanīyakā nirmītakās [tathā]gatavig[ra]hā: ātmanīyakā nirmītakā[s] tathāgatavīgrahā: O, ātmiyān nirmītan tathāgatavīgrahān: K', ātmiyān nirmītaṃs tathāgatavīgrahān: KN.
- (202) van(d)itvā namas[k]ṛtvā: K', KN *om*.
- (203) samanana[tat]o: samantato: O, KN, samantena: K'.
- (204) anyonyebhyo lokadhā(tu) [bh]ya: anyonyebhyo lokadhātubhyaḥ: O, anyonyāsu lokadhātuḥ: K', KN.
- (205) nānāsi<ṃ>hāsan[eṣu] ni(ṣaṇṇā)s: (nānāsiṃhāsan)eṣu niṣaṇṇās: O, siṃhāsanopaviṣṭāḥ: KN, siṃhāsanopaviṣṭās, K'.
- (206) te[ṣāṃ] sarveśā(ṃ) tathāgatānāṃ pādo śirasā vanditvā: teṣāṃ sarveśā tathāgatānāṃ pā /// /// .. : O, tāṃ sarvān abhivandya namastr̥tya: K', tān sarvān abhivandya namaskṛtya: KN.
- (207) anekaśatasahasrakṛtvāṃ : /// .. ~~ane~~ śata + sahasrakṛtvāṃ: O, cānekaśatasahasrakṛtvās: K', KN.
- (208) pradakṣiṇī(kṛtvā): pradakṣiṇīkṛtvā: K', pradakṣiṇīkṛtya: KN. O *lacked*.
- (209) (nān)āprakārebhi(ś ca) bodhisatvastavebhi: nānāprakārebhiś ca bodhisatvastavebh(i): O, nānākārair bodhisatvastavair: K', nānāprakārair bodhisattvastavair: KN.
- (210) abhistavitvā|n): abhiṣṭutvaikānte: K', abhiṣṭutyaikānte: KN. O *lacked*.
- (211) tatra caivāntarikṣe: K' KN *om*.
- (212) ekānte-r-asthāsur: ekānte hy asthāsur: O, abhiṣṭutvaikānte tasthur: K', abhiṣṭutyaikānte tasthur: KN.
- (213) a<ṃ>jilī: aṃjalī: O, aṃjalīḥ: K', aṃjalīḥ: KN.
- (214) saṃpragr̥hya: pragr̥hya: O, K', KN.
- (215) śākyamunim a(rhantaṃ): śākyamuniṃ tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddhaṃ bhagavantaṃ: O, tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddham abhimukhaṃ namaskurvanta: K', tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddhaṃ: KN .
- (216) ca: bhagavantaṃ ca: O, KN, bhagavantañ ca: K'.
- (217) tathāgatam: tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddhām: O, tathāgatam arhantaṃ samyak-sambuddhaṃ: K', tathāgatam arhantaṃ samyaksambuddham: KN.
- (218) abhimukhā: abhimukhā: O, abhisamukhaḥ: K', abhisamukhaḥ: KN.
- (219) namasyamāna tiṣṭhanti sma: namasyamānā • tiṣṭhaṃti sma: O, namaskurvanti sma: K', KN.